

Кузьменко І. Г. – ад'юнкт кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7282-6619>

Співробітництво МВС України з поліцейськими відомствами країн ЄС та НАТО у сфері професійної підготовки управлінських кадрів

Метою статті є дослідження сутності й актуальності питань співробітництва МВС України з поліцейськими відомствами країн Європейського Союзу та НАТО у сфері професійної підготовки управлінських кадрів. **Методологія.** У роботі використано загальнонаукові та спеціально-наукові методи пізнання, конкретне поєднання яких зумовлене метою та завданнями дослідження. Використання формально-логічного методу дало змогу визначити, уточнити й доповнити окремі поняття, категорії та впорядкувати понятійно-категоріальний апарат. Застосовано також методи формальної логіки, зокрема аналізу й синтезу, дедукції та індукції, аналогії та узагальнення тощо. **Наукова новизна** статті полягає в тому, що в ній здійснено дослідження співробітництва МВС України з поліцейськими відомствами країн Європейського Союзу та НАТО на сучасному етапі державно-правового розвитку, а також виокремлено актуальні проблеми в цій сфері. **Висновки.** Співробітництво МВС України з поліцейськими відомствами країн Європейського Союзу та НАТО є одним із пріоритетних напрямів. Подальші наукові дослідження в цій сфері слід пов'язувати з детальним розробленням окремих проблем адміністративно-правового регулювання в аналізованій сфері. Зокрема, це стосується питання нормативно-правового регулювання діяльності МВС України з використанням досвіду країн Європейського Союзу та НАТО. У роботі сформульовано висновки щодо можливості використання напрямів удосконалення взаємодії МВС України з поліцейськими відомствами країн Європейського Союзу та НАТО у сфері професійної підготовки управлінських кадрів.

Ключові слова: управлінські кадри поліції; міжнародне співробітництво; досвід країн Європейського Союзу; професійна підготовка; НАТО; нормативно-правове регулювання; партнерство заради миру; євроінтеграційна політика.

Вступ

З огляду на багатовікову історію українського державотворення, на підставі здійсненого українською нацією права на самовизначення, дбаючи про забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя, піклуючись про зміцнення громадянської злагоди на землі України та підтверджуючи європейську ідентичність українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України, прагнучи розвивати й зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу, керуючись Актом проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, схваленим 1 грудня 1991 року всенародним голосуванням, Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава ("Zakon Ukrainy", 2019).

Міністерство внутрішніх справ України залучилося до планування й оцінки сил у межах програми «Партнерство заради миру», що, на нашу думку, є позитивним для розбудови та реформування української держави ("Yevroatlantychna intehratsiia").

Основною метою програм, які пропонують міжнародні експерти Альянсу, є надання українським силовикам інформаційної бази та плану дій. Для цього МВС України постійно проводить роботу щодо підвищення кваліфікації власних управлінських кадрів, що сприяє їх участі в

платформах з обміну досвідом, і залучення інших механізмів міжнародної допомоги.

Проте питання удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності МВС України з поліцейськими відомствами країн ЄС та НАТО у сфері забезпечення міжнародного миру ще не достатньо вивчені та потребують подальшого дослідження.

Аспекти окресленої проблематики та використання досвіду організаційної діяльності поліції країн ЄС висвітлювали українські учені: М. І. Ануфрієв, О. М. Бандурка, В. О. Заросило, І. В. Зозуля (Zozulia, 2014), Д. П. Калайнов (Kalaianov, 2020), О. В. Копан, О. В. Кузьменко, В. В. Черней (Cherniei, 2014), а також іноземні науковці: Ж. Ведель, Р. Драго, Д. Інсіарді, Г. Келлінг, К. Кенні, Л. Лей, Т. Фельтес, Р. Фрідман та інші.

Варто зауважити, що удосконалення нормативно-правового регулювання організаційної діяльності МВС України у сфері професійної підготовки управлінських кадрів сприяє впровадженню євроінтеграційної політики та досягненню критеріїв, необхідних для набуття повноправного членства України в Організації Північно-атлантичного договору. Виокремлення недосліджених аспектів загальної проблеми зумовлює актуальність статті та потребу в подальшому вивченні міжнародного співробітництва МВС України у сфері професійної підготовки управлінських кадрів.

Мета і завдання дослідження

З огляду на багатовікову історію українського державотворення, на підставі здійсненого українською нацією права на самовизначення, дбаючи про забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя, піклуючись про зміцнення громадянської злагоди на землі України та підтверджуючи європейську ідентичність українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України, прагнучи розвивати й зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу, керуючись Актом проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, схваленим 1 грудня 1991 року всенародним голосуванням, Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава ("Zakon Ukrainy", 2019).

Міністерство внутрішніх справ України залучилося до планування й оцінки сил у межах програми «Партнерство заради миру», що, на нашу думку, є позитивним для розбудови та реформування української держави ("Yevroatlantychna intehratsiia").

Основною метою програм, які пропонують міжнародні експерти Альянсу, є надання українським силовикам інформаційної бази та плану дій. Для цього МВС України постійно проводить роботу щодо підвищення кваліфікації власних управлінських кадрів, що сприяє їх участі в платформах з обміну досвідом, і залучення інших механізмів міжнародної допомоги.

Проте питання удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності МВС України з поліцейськими відомствами країн ЄС та НАТО у сфері забезпечення міжнародного миру ще не достатньо вивчені та потребують подальшого дослідження.

Аспекти окресленої проблематики та використання досвіду організаційної діяльності поліції країн ЄС висвітлювали українські учені: М. І. Ануфрієв, О. М. Бандурка, В. О. Заросило, І. В. Зозуля (Zozulia, 2014), Д. П. Калаянов (Kalaianov, 2020), О. В. Копан, О. В. Кузьменко, В. В. Черней (Cherniei, 2014), а також іноземні науковці: Ж. Ведель, Р. Драго, Д. Інсіарді, Г. Келлінг, К. Кенні, Л. Лей, Т. Фельтес, Р. Фрідман та інші.

Варто зауважити, що удосконалення нормативно-правового регулювання організаційної діяльності МВС України у сфері професійної підготовки управлінських кадрів сприяє впровадженню євроінтеграційної політики та досягненню критеріїв, необхідних для набуття повноправного членства України в Організації Північноатлантичного договору. Виокремлення недосліджених аспектів загальної проблеми зумовлює актуальність статті та потребу в подальшому вивченні міжнародного співро-

бітництва МВС України у сфері професійної підготовки управлінських кадрів.

Верховна Рада України ухвалила 7 лютого 2019 року Закон «Про внесення змін до Конституції України, щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору». Ініційовані зміни до Конституції України закріплюють незворотність стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.

На нашу думку, на виконання програми «NATO reflection process» та «Enhanced Opportunities Partner», логічним об'єднуючим кроком є створення нового державного правоохоронного органу України «УДАР» – *Управління державного Альянсу та розширення (state law enforcement body of Ukraine – «ASAE» Administration of the State Alliance and Enlargement)* з широким спектром і повноваженнями із досвідчених працівників – патріотів усіх правоохоронних органів України та офіційним представником співробітництва.

Вважаємо, що у процесі створення нового правоохоронного органу «УДАР» як штабу сил високої готовності НАТО прикладом може бути формування 1 GE/NL – корпус, що складається з підрозділів Нідерландів і Німеччини. Штаб корпусу також бере участь у ротаціях готовності Сил реагування НАТО. Він розташований в Мюнстері (Північний Рейн-Вестфалія) – колишньому штабі 1-го корпусу німецької армії, з якого сформувався «перший» германо-нідерландський корпус, має багатонаціональні оперативні обов'язки, і його командир – єдиний в Європі, хто має OPCON (Operational Command) у мирний час. Оскільки він є штабом сил високої готовності НАТО, в Мюнстері також розміщені солдати з інших країн – членів НАТО, США, Норвегії, Іспанії, Італії, Великобританії, Франції, Греції, Туреччини, Чехії та Бельгії, які в умовах формування «УДАР» в обов'язковому порядку мають бути запрошені для проведення спільних навчань в Україні.

Водночас відповідальність за формування корпусного комплексу частин і підрозділів бойового й тилового забезпечення, який, відповідно до стандартів НАТО, повинен містити: бригади зв'язку, реактивної артилерії, армійської авіації, інженерну, військ радіаційного, хімічного і біологічного захисту, транспортну, тилового забезпечення, медичну; батальйон військової поліції; підрозділи розвідки та радіоелектронної боротьби – теж лежить на державі-засновнику.

У межах створення зазначеного правоохоронного органу значна увага повинна приділятися реалізації широкого спектра таких напрямів, як: бюджетування, створення ефективної системи планування та координування, зниження

корупційних ризиків, створення національної системи правоохоронної діяльності, стратегічні комунікації, протидія гібридним загрозам, кібербезпека, медична та психологічна реабілітації, захист прав людей, гендерна політика, зв'язок та інформаційні системи, взаємодія та координація; професійна підготовка й освіта управлінських кадрів із впровадження стандартів НАТО.

Приймаючи стандарти НАТО, «УДАР» як штаб-квартира «Сил високої готовності» та початок унікального військового проекту, повинен мати здатність повноцінно взаємодіяти із західними партнерами на всіх рівнях оперативного, стратегічного й тактичного управління. Крім того, нова структура має забезпечити ефективне управління ресурсами та поліпшити прийняття рішень і реагувати на ситуації щодо забезпечення діяльності цими органами. «Communitate ASAE» – Together Strong!» («Спілкуйся з УДАР!» – Разом сила). «УДАР» – це не тільки великий крок у майбутнє України, він також зміцнить українську присутність у Північноатлантичному альянсі.

Наразі до системи МВС України вже входять дві військові структури: Національна гвардія України – військове формування з правоохоронними функціями та Державна прикордонна служба України – правоохоронний орган спеціального призначення, які, на нашу думку, повинні входити до складу нового правоохоронного органу України «УДАР», спрямованого на імплементацію «Особливого партнерства», а також сприяти будь-яким іншим заходам України з НАТО і програмам співробітництва.

Окрім того, у законопроекті про реформування Військової служби правопорядку (ВСП) Збройних Сил України у «Військову поліцію», який готує робоча група в Комітеті Верховної Ради з питань правоохоронної діяльності, повинно бути зазначено, що вона має не підпорядковуватися Міністерству оборони України та Міністерству внутрішніх справ України, а координуватися новоствореним правоохоронним державним органом України «УДАР» з міжнародно-правовими стандартами Північноатлантичного альянсу.

Раніше йшлося про те, що Військову службу правопорядку планували реорганізувати в окрему правоохоронну структуру із понад 8000 осіб персоналу. За чинним законом гранична чисельність військовослужбовців і працівників ВСП не може перевищувати 1,5 % загальної чисельності Збройних Сил України (тобто не більше ніж 3750 осіб) (Liskovych).

Отже, Україні слід запозичити розумний досвід країн ЄС, а не створювати «монстра» з Міністерства внутрішніх справ на кшталт «радянського».

Наприклад, особливістю військової юстиції Швейцарії є те, що кадри військової поліції формуються з поліцейських, які проходять

строкову військову службу, а функції військової поліції ті самі, що й у поліції загалом. Військова поліція, як і цивільна, має право затримати людину на 12 годин, далі суд має ухвалити рішення щодо подальшого утримання під вартою. Найпоширенішим військовим злочином є ухилення від військового обов'язку – 70 % від усіх розглянутих справ. Крім того, у Швейцарії працюють військові суди та військова прокуратура. У цій країні діє військовий кодекс, який регулює військові злочини. Водночас дисциплінарні стягнення, до яких належить і короткострокове взяття під варту, накладають командири військових підрозділів (Liskovych).

На думку Миколи Хавронюка – доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України, не зовсім зрозуміло, хто захищатиме права підозрюваних у військових злочинах, адже кожен має право на захист. «Чи можуть це робити адвокати, які спеціалізуються на кримінальних справах? Наскільки компетентні суди загальної юрисдикції? Колись існував військовий трибунал, однак до його неупередженості було багато питань. Військових судів немає...», – вважає експерт. І додає, що є ще один момент – військова таємниця: «Якщо злочин пов'язаний з військовою таємницею, то звичайний суд не може його розглядати. Те ж саме можна сказати про адвокатів» (Liskovych).

Аналізуючи подальші напрями співробітництва щодо створення окремого державного правоохоронного органу «УДАР», можна дійти висновку, що наступним кроком з удосконалення має стати розроблення теоретичної концепції відновлення та подальшого функціонування військових судів. Вони повинні відповідати критеріям незалежності та положенням Загальної декларації прав людини та Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, щоб зрозуміти, чи відповідає інститут військових судів міжнародним стандартам правосуддя. Також слід врахувати й особливості роботи в умовах бойових дій, а значить, підвищеного навантаження.

Безперечно, для відновлення військових судів на європейських принципах правосуддя, не достатньо просто зрозуміти суть, потрібно також усвідомити, яким чином працює та чи інша система принципів на практиці. Тому варто проаналізувати інститути військових судів в країнах ЄС, оскільки саме там є відмінні підходи до визначення місця військових судів у системі правосуддя. Однак більшість країн, у яких функціонує інститут військової юстиції, наділили ці суди статусом спеціалізованих.

Так, Конституція Бельгії передбачає, що устрій військових трибуналів, їх компетенція, а також права та обов'язки членів цих трибуналів встановлюються окремими законами. Згідно зі статтею 93 Конституції Греції, суди поділяються на адміністративні, цивільні та кримінальні, які

утворюються відповідно до спеціальних законів, які регулюють питання щодо судів у справах неповнолітніх, а також військово-польових трибуналів, військово-морських і військово-повітряних судів.

За Конституцією Люксембургу, організація військових судів та статус суддів цих судів визначаються особливим законом. Основний закон Нідерландів передбачає в судовій системі дві категорії судів: загальної та спеціальної юрисдикції. Так, до судів спеціальної юрисдикції належать адміністративні й військові суди. За Конституцією Польщі, правосуддя здійснюють Верховний суд, загальні, адміністративні, а також військові суди.

Спосіб визначення місця військових судів у системі судоустрою України відрізняється від найпоширенішого в країнах ЄС. Наша держава визначає юрисдикцію військових судів як загальну, а не спеціальну, але водночас не є звичайною, а утворює окрему (військову) судову юрисдикцію. Фундаментальною помилкою є відсутність усвідомлення того факту, що ситуація мирного часу відрізняється від ситуації під час війни. Система, яка може дієво працювати, коли в країні не ведуться бойові дії, не буде так ефективно працювати у воєнний час. Слід врахувати той факт, що під час бойових дій завжди відбуваються найжахливіші злочини, а тому прийняти його як належне і докласти всіх зусиль для побудови ефективної правоохоронної системи, призначеної для роботи саме за таких умов.

Серед необхідних напрямів удосконалення, на нашу думку, є запровадження спрощеної процедури розгляду кримінальних проваджень у військових судах під час війни, тобто зменшення терміну процесуальних дій, обмеження кількості інстанцій, що здійснюють перегляд рішень військових судів, двома, з одночасним обмеженням максимально можливого покарання, що може призначити військовий суд, позбавленням волі на строк до 10 років, а також обов'язковим переглядом рішень, прийнятих у такому порядку після завершення війни вищими судовими інстанціями (Liskovych).

Закріплення подвійного статусу військових судів як судів загальної юрисдикції у мирний час та спеціалізованих судів на час війни матиме подвійний ефект:

- з одного боку, діяльність військових судів у мирний час на підставі найсуворіших стандартів правосуддя підвищить ефективність завдяки зміцненню правопорядку у військових формуваннях;

- а з іншого – у випадку виникнення загрози війни та початку бойових дій, дозволить у максимально короткі строки адаптувати систему правосуддя до воєнного часу, водночас не допустивши перетворення військових судів на репресивно-каральну машину.

Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності має рекомендувати парламенту прийняти законопроект про створення нового правоохоронного органу «Управління Державного Альянсу та Розширення», враховуючи незворотність Європейського та Євроатлантичного курсу.

Як зазначено вище, проблемою для МВС України та для держави загалом є брак висококваліфікованих управлінських кадрів. Нині управлінці, які відповідають за підготовку проєктів нормативно-правових актів, повинні мати не лише юридичну освіту та відповідний досвід роботи з питань, що належать до їхньої компетенції, але й володіти однією з офіційних мов ЄС, знати основи міжнародного права та порівняльно-правового аналізу, добре розуміти, що таке ЄС, законодавство ЄС загалом, а також вільно орієнтуватися у відповідному галузевому законодавстві. Ось чому вкрай важливо в першу чергу приділяти велику увагу підвищенню кваліфікації управлінських кадрів, що відповідають за роботу з адаптації законодавства та беруть участь у проведенні відповідних реформ (Yershova, 2018).

В умовах сьогодення МВС України співпрацює з Представництвом НАТО в Україні, що складається з Офісу зв'язку НАТО й Центру інформації та документації у реалізації механізмів взаємодії та співробітництва, серед яких: Програма професійного розвитку НАТО (NATO PDP), Програма з виховання доброчесності, співпраця з Трастовими фондами Україна – НАТО та Агенцією НАТО з підтримки та постачання (Mahomedov, 2020).

Оновлений пакет партнерства для МВС містить три «цїлі», а саме: (ЦП I 0013) – гендерна політика; (ЦП I 0304) – планування та бюджетування; (ЦП I 7302) – кіберзахист.

У межах роботи Комісії з питань координації євроатлантичної інтеграції України представники Міністерства внутрішніх справ України беруть участь у таких міжвідомчих робочих групах: з розроблення річних національних програм під егідою комісії Україна – НАТО; з упровадження державної політики забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки та оборони України; з питань протидії гібридним загрозам; з питань соціальної адаптації військовослужбовців; з координації заходів у межах меню партнерства; з професійного розвитку державних службовців; з питань упровадження національної системи стійкості.

У Міністерстві внутрішніх справ України 2018 року було активізовано співробітництво в межах участі в Індивідуальній програмі партнерства Україна – НАТО (далі – ІПП).

Відповідно до ІПП щороку Кабінет Міністрів України затверджує перелік заходів, в яких беруть участь зацікавлені структури сектору безпеки й оборони, зокрема Міністерство внутрішніх справ

України за напрямками, які становлять інтерес у пріоритетних сферах розвитку, з метою підвищення кваліфікації, обізнаності, професіоналізму персоналу для подальшого застосування набутого ними досвіду в службово-бойовій діяльності ("Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv", 2017).

Виконання ІПП здійснюється шляхом участі представників МВС та органів системи МВС у заходах міжнародного співробітництва (семінарах, конференціях, навчальних курсах тощо) у межах зазначеної програми. Відповідно, індивідуальна програма партнерства з НАТО – вид партнерства між постійними членами альянсу НАТО й третіми країнами, що в нього не входять, який передбачає союзницькі взаємини та стратегічне військове партнерство. Індивідуальна програма партнерства (ІПП) між Україною та НАТО складається із заходів міжнародного співробітництва, запропонованих державами-членами та країнами – партнерами Північноатлантичного Альянсу у форматі Робочого плану євроатлантичного партнерства (РП ЄАП).

Проект РП ЄАП містить широкий перелік навчальних курсів, семінарів, конференцій, симпозіумів, робочих зустрічей, засідань комітетів НАТО. Усі заходи зазначеного проєкту розподілені за окремими галузями співробітництва відповідно до основних напрямів взаємодії НАТО та країн-партнерів.

МВС України є складовою сектору національної безпеки та виконує свою частину завдань у межах виконання Угоди про асоціацію. Для цього було вжито інституційні й організаційні заходи. Так, відповідно до наказу Міністра внутрішніх справ від 17 травня 2018 року № 421 затверджено відомчий план заходів з виконання Угоди (оновлений план затверджено наказом від 3 вересня 2020 року № 644). Для забезпечення належної організації визначених завдань і сталості результатів у структурі МВС України утворено Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції. Координацію та моніторинг виконання Угоди покладено на відділ європейської інтеграції головного управління Європейської та Євроатлантичної інтеграції. Зокрема, МВС забезпечує виконання завдань розділу III Угоди «Юстиція, свобода та безпека», а також частково розділу II «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики», й окремі завдання в межах секторальної інтеграції, зокрема у сферах навколишнього середовища, транспорту, транскордонного та регіонального співробітництва. На сьогодні комунікація між державними органами України та відповідними партнерами з Європейського Союзу та НАТО – це безперервний процес. Однак, найбільшою формальною та найефективнішою платформою для особистого діалогу є засідання двосторонніх органів асоціації, які відбуваються щороку. Це Саміт Україна – ЄС, Рада асоціації, Комітет

асоціації та його підкомітети. Відповідно до компетенції, МВС України залучено до організації та проведення Комітету асоціації, Підкомітету з питань юстиції, свободи й безпеки та Діалогу з прав людини.

Наукова новизна

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в статті було виокремлено актуальні питання міжнародного співробітництва МВС України у сфері професійної підготовки управлінських кадрів з поліцейськими відомствами країн ЄС та НАТО в контексті сучасних реалій адміністративно-правового розвитку та забезпечення міжнародного миру.

Висновки

Україна отримала ще один історичний шанс на побудову цивілізованої, демократичної правової європейської держави, підтверджуючи європейську ідентичність українського народу й незворотність європейського та євроатлантичного курсу, реалізовувати який доведеться в надзвичайно складних умовах гібридної війни, які не повинні бути причиною затримки чи скасування важливих реформ, а успіх і незворотність будуть однією зі складових нашої перемоги.

Проведений аналіз також засвідчив, що співробітництво МВС України з поліцейськими відомствами країн ЄС та НАТО у сфері професійної підготовки управлінських кадрів поліції є безперервним процесом.

Значущість статті визначається спрямованістю на виконання завдань, що стоять перед МВС України. Отримані в процесі вивчення висновки, надані пропозиції та рекомендації сприятимуть виробленню заходів щодо вдосконалення організаційних і правових основ, стратегії й тактики організаційної діяльності МВС України та зміцненню їх взаємодії з поліцією країн ЄС та НАТО, а також використовуватимуться в процесі підготовки управлінських кадрів у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання та проведенні наукових пошуків із відповідної проблематики.

Актуальність ґрунтується також на необхідності подолання суперечностей між потребою застосування європейських стандартів забезпечення міжнародного миру та відсутністю належного теоретико-методологічного й науково-прикладного підґрунтя реалізації нових підходів до вдосконалення правоохоронної діяльності в Україні.

На зазначеному етапі запровадження підготовки фахівців для Міністерства внутрішніх справ України потребує детального корегування та доопрацювання. Тому наше спільне завдання – у сприянні своєчасному виробленню цих коректив заради підвищення якості підготовки та стандартизації Північноатлантичного альянсу.

REFERENCES

- Cherniei, V.V. (2014). Aktualni problemy reformuvannia systemy osvity MVS Ukrainy v konteksti Yevropeiskyykh standartiv [Current problems of reforming the education system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in the context of European standards]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav, Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs*, 4, 3-16. Retrieved from <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/644> [in Ukrainian].
- Kalaianov, D.P. (2020). Do pytannia pro spivrobitnytstvo politsii ta hromadian u sferi zakhystu i okhorony hromadskoho poriadku [On the issue of cooperation between the police and citizens in the field of protection and protection of public order]. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys, South Ukrainian Law Journal*, 3, 18-22. doi: <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.3.4> [in Ukrainian].
- Konenko, S.Ya. (2006). *Reorhanizatsiia systemy MVS Ukrainy na suchasnomu etapi derzhavotvorennia (iz dosvidu reorhanizatsii politsii Nimechchyny)* [Reorganization of the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine at the present stage of state formation (from the experience of reorganization of the German police)]. Kyiv: Znannia Ukrainy [in Ukrainian].
- Liskovych, M. *Viiskova politsiia: shcho tse take ta navishcho Ukraini yii stvoriuvaty* [Military police: what is it and why should Ukraine create it]. Retrieved from <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2814484-vijskova-policia-so-ce-take-ta-naviso-ukraini-ii-stvoruvati.html> [in Ukrainian].
- Mahomedov, A. (2020). Stanovlennia vidnosyn Ukrainy-NATO v umovakh zovnishnopolitychnykh vyklykiv bezpetsi Ukraini: 1990-i rr. [Formation of Ukraine-NATO relations in the conditions of foreign policy challenges to Ukraine's security: 1990s]. *Sotsium. Dokument. Komunikatsiia, Society. Document. Communication*, 10, 360-392. doi: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2020-10-360-392> [in Ukrainian].
- Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro zatverdzhennia polozhennia pro Ministerstvo vnutrishnikh sprav Ukrainy": vid 28 zhovt. 2015 r. No. 878 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the regulations on the Ministry of Internal Affairs of Ukraine" from October 28, 2015, No. 878]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-p> [in Ukrainian].
- Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy "Stratehiia rozvytku orhaniv systemy Ministerstva vnutrishnikh sprav na period do 2020 roku": vid 15 lystop. 2017 r. No. 1023-r [Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine "Strategy for the development of the system of the Ministry of Internal Affairs for the period up to 2020" from November 15, 2017, No. 1023-r]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-r> [in Ukrainian].
- Ukaz Prezidenta Ukrainy "Pro Stratehiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy": vid 12 liut. 2007 r. No. 105/2007 [Decree of the President of Ukraine "On the National Security Strategy of Ukraine" from February 12, 2007, No. 105/2007]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/105/2007> [in Ukrainian].
- Yershova, L. (2018). Transformatsiia systemy tsinnosti uchnivskoi i studentskoi molodi v konteksti reformuvannia vitychyznianoї profesiinoї osvity [Transformation of the value system of pupils and students in the context of reforming domestic vocational education]. *Naukovyi visnyk institutu profesiino-tekhnichnoi osvity NAPN Ukrainy, Scientific Bulletin of the Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 16, 162-168. doi: <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.16.162-168> [in Ukrainian].
- Yevchuk, T.V., Zarosylo, V.O., & Zarosylo V.V. (2020). Administrativna diialnist pratsivnikov natsionalnoi politsii schodo vykonannia normatyvnykh aktiv pro administrativne stiahnennia pid chas pandemii v Ukraini [Administrative activities of national police officers regarding the implementation of regulations on administrative penalties during a pandemic in Ukraine]. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys, South Ukrainian Law Journal*, 1, 132-135. doi: <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.1.27> [in Ukrainian].
- Yevroatlantychna inteɦratsiia [Euro-Atlantic integration]. (n.d.). *mvs.gov.ua*. Retrieved from https://mvs.gov.ua/ua/pages/6761_vroatlantychna_integraciya.htm [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro Natsionalnu politsiiu": vid 2 lyp. 2015 r. No. 580-VIII [Law of Ukraine "On the National Police" from July 2, 2015, No 580-VIII]. *Uriadovyi kurier, Government courier*, 12 hrud [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo stratehichnoho kursu derzhavy na nabuttia povnopravnoho chlenstva Ukrainy v Yevropeiskomu Soiuzi ta v Orhanizatsii Pivnichnoatlantychnoho dohovoru)": vid 7 liut. 2019 r. No. 2680-VIII [Law of Ukraine "On Amendments to the Constitution of Ukraine (concerning the strategic course of the state for the acquisition of full membership of Ukraine in the European Union and in the North Atlantic Treaty Organization)" from February 7, 2019, No. 2680-VIII]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#Text> [in Ukrainian].
- Zozulia, Ye.V. (2014). Pidhotovku suchasnoho pravookhorontsia - na riven Yevropeiskyykh standartiv [Training of a modern law enforcement officer is at the level of European standards]. *Viche, Chamber*, 4, 20-22 [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Черней В. В. Актуальні проблеми реформування системи освіти МВС України в контексті європейських стандартів. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2014. № 4. С. 3–16. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/644>.
- Калайанов Д. П. До питання про співробітництво поліції та громадян у сфері захисту й охорони громадського порядку. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. № 3. С. 18–22. doi: <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.3.4>.
- Коненко С. Я. Реорганізація системи МВС України на сучасному етапі державотворення (із досвіду реорганізації поліції Німеччини). Київ : Знання України, 2006. 44 с.

- Ліскович М. Військова поліція: що це таке та навіщо Україні її створювати. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2814484-vijskova-policia-so-ce-take-ta-naviso-ukraini-ii-stvoruvati.html>.
- Магомедов А. Становлення відносин України-НАТО в умовах зовнішньополітичних викликів безпеці України: 1990-і рр. *Соціум. Документ. Комунікація*. 2020. Вип. 10. С. 360–392. doi: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2020-10-360-392>.
- Про затвердження положення про Міністерство внутрішніх справ України : постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 878. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>.
- Стратегія розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листоп. 2017 р. № 1023-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80>.
- Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 12 лют. 2007 р. № 105/2007. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/105/2007>.
- Єршова Л. Трансформація системи цінностей учнівської і студентської молоді в контексті реформування вітчизняної професійної освіти. *Науковий вісник інституту професійно-технічної освіти НАПН України*. 2018. № 16. С. 162–168. (Серія «Професійна педагогіка»). doi: <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.16.162-168>.
- Євчук Т. В., Заросило В. О., Заросило В. В. Адміністративна діяльність працівників національної поліції щодо виконання нормативних актів про адміністративне стягнення під час пандемії в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. № 1. С. 132–135. doi: <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.1.27>.
- Євроатлантична інтеграція. URL: https://mvs.gov.ua/ua/pages/6761_vroatlantichna_integraciya.htm.
- Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2015. 12 груд.
- Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) : Закон України від 7 лют. 2019 р. № 2680-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#Text>.
- Зозуля Є. В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів. *Віче*. 2014. № 4. С. 20–22.

Стаття надійшла до редколегії 26.01.2021

Kuzmenko I. – Postgraduate Student of the Department of Public Administration and Administration of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7282-6619>

Cooperation of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with the Police Departments of the Countries of EU and NATO in the Field of Professional Training of Managerial Staff

The **purpose** of the article is to study the essence and topical issues of cooperation between the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the police departments of the European Union and NATO in the field of management training. **Methodology.** The work uses general and special-scientific methods of cognition, the specific combination of which is determined by the purpose and objectives of the study. The use of the formal-logical method made it possible to define, clarify and supplement certain concepts, categories, to organize the conceptual-categorical apparatus. Methods of formal logic, in particular analysis and synthesis, deduction and induction, analogy and generalization, etc., are also used. The **scientific novelty** of the article is that it studies the cooperation of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with the police departments of the European Union and NATO at the current stage of state and legal development, as well as highlights current issues in this area. **Conclusions.** Cooperation of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with the police departments of the European Union and NATO is one of the priority areas. Further research in this area should be associated with the detailed development of certain problems of administrative and legal regulation in the analyzed area. In particular, this concerns the issue of legal regulation of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine using the experience of the European Union and NATO. The paper draws conclusions on the possibility of using areas to improve the interaction of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with the police departments of the European Union and NATO in the field of management training.

Keywords: police management; international cooperation; the experience of the European Union; professional training; NATO; regulatory and legal regulation; partnership for peace; European integration policy.